

**Uchwała Nr XXV/122/2012
RADY GMINY GRUDZIĄDZ
z dnia 30 października 2012 r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Mokre na lata 2012-2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 567), art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. z 2007 r. Nr 64, poz. 427) oraz § 10 ust. 2 pkt. 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. Nr 38, poz. 220)

**RADA GMINY
uchwała co następuje:**

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Mokre na lata 2012 – 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały przyjęty przez zebranie wiejskie miejscowości Mokre uchwałą zebrania wiejskiego nr 1/2012 z dnia 29 czerwca 2012 r.

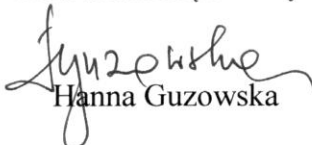
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Hanna Guzowska

Załącznik do Uchwały
Nr XXV/122/2012
Rady Gminy w Grudziądzu
Dnia 30 października 2012 r.

***Plan odnowy miejscowości
Mokre
na lata 2012 - 2019***

Czerwiec 2012 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
1. POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI.....	4
2. PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA	4
2.1. Mapa Polski z podziałem na województwa.....	4
2.2. Mapa Województwa Kujawsko-Pomorskiego z podziałem na powiaty.....	5
2.3. Mapa Powiatu Grudziądzkiego z podziałem na gminy	5
2.4. Mapa Gminy Grudziądz z podziałem na sołectwa	6
3. POWIERZCHNIA SOŁECTWA MOKRE	7
4. LICZBA LUDNOŚCI	9
5. HISTORIA MIEJSCOWOŚCI MOKRE.....	11
6. STRUKTURA PRZESTRZENNA MIEJSCOWOŚCI MOKRE	14
II INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	17
1. ZASOBY PRZYRODNICZE	17
2. DZIEDZICTWO KULTUROWE	20
2.1. Obiekty o wartościach historycznych	20
2.2. Stanowiska archeologiczne.....	25
3. OBIEKTY I TERENY.....	26
4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	27
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	28
6. GOSPODARKA I ROLNICTWO.....	29
6.1. Gospodarka.....	29
6.2. Rolnictwo.....	30
6.3. Klasyfikacja gleb	31
6.4. Struktura użytków.....	34
7. KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI.....	35
III OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	35
IV OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIEĆ NA LATA 2012-2019.....	37
V OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE	38
VI PODSUMOWANIE	40

WSTĘP

Podstawą rozwoju miejscowości Mokre jest wypracowanie dokumentu pn. „*Plan Odnowy Miejscowości Mokre*” oraz kierunki jego rozwoju na kolejne lata 2012-2019 wraz z celami, kierunkami i zadaniami inwestycyjnymi.

Wypracowanie takiego planu jest możliwe tylko w wyniku aktywnego współdziałania mieszkańców, którzy najlepiej potrafią określić potrzeby swojej społeczności. Stąd niniejszy „*Plan*” jest efektem otwartej dyskusji mieszkańców, prowadzonej w formie spotkań, zebrań i warsztatów, w trakcie których mieszkańcy sołectwa decydowali o przyszłości i kierunkach rozwoju swojej wsi.

Opracowanie, a następnie wdrożenie planu odnowy wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej polegającej na:

- odbudowie i wzmocnieniu tożsamości kulturowej oraz aktywizacji mieszkańców poprzez programy edukacyjno-kulturalne, kierowane do różnych grup mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży, seniorów, kobiet;
- wzroście atrakcyjności życia społeczno-kulturowego na wsi;
- wdrażaniu pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
- aktywacji społeczności lokalnej – wzroście tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz środowiska – miejscowości.

I. Charakterystyka miejscowości

1. Położenie miejscowości

Miejscowość Mokre położona jest na podmokłych terenach Basenu Grudziądzkiego, w odległości ok. 7,5 km na północy wschód od centrum Grudziądza. Miejscowość graniczy: od południa z Nową Wsią, Świerkocinem oraz z Miastem Grudziądz; od zachodu z Zakurzewem; od północnego zachodu z Wielkim Wełczem; zaś od północnego wschodu z Dusocinem. Od północy i od wschodu graniczy z gminą Rogóźno. Wieś Mokre usytuowana jest przy drodze krajowej nr 55 relacji Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz – Stolno. Przez wieś przepływa rzeka Osa.

2. Przynależność administracyjna

Kraj: Polska

Województwo: Kujawsko–Pomorskie

Powiat: Grudziądzki

Gmina: Grudziądz

Miejscowość: Mokre

2.1. Mapa Polski z podziałem na województwa

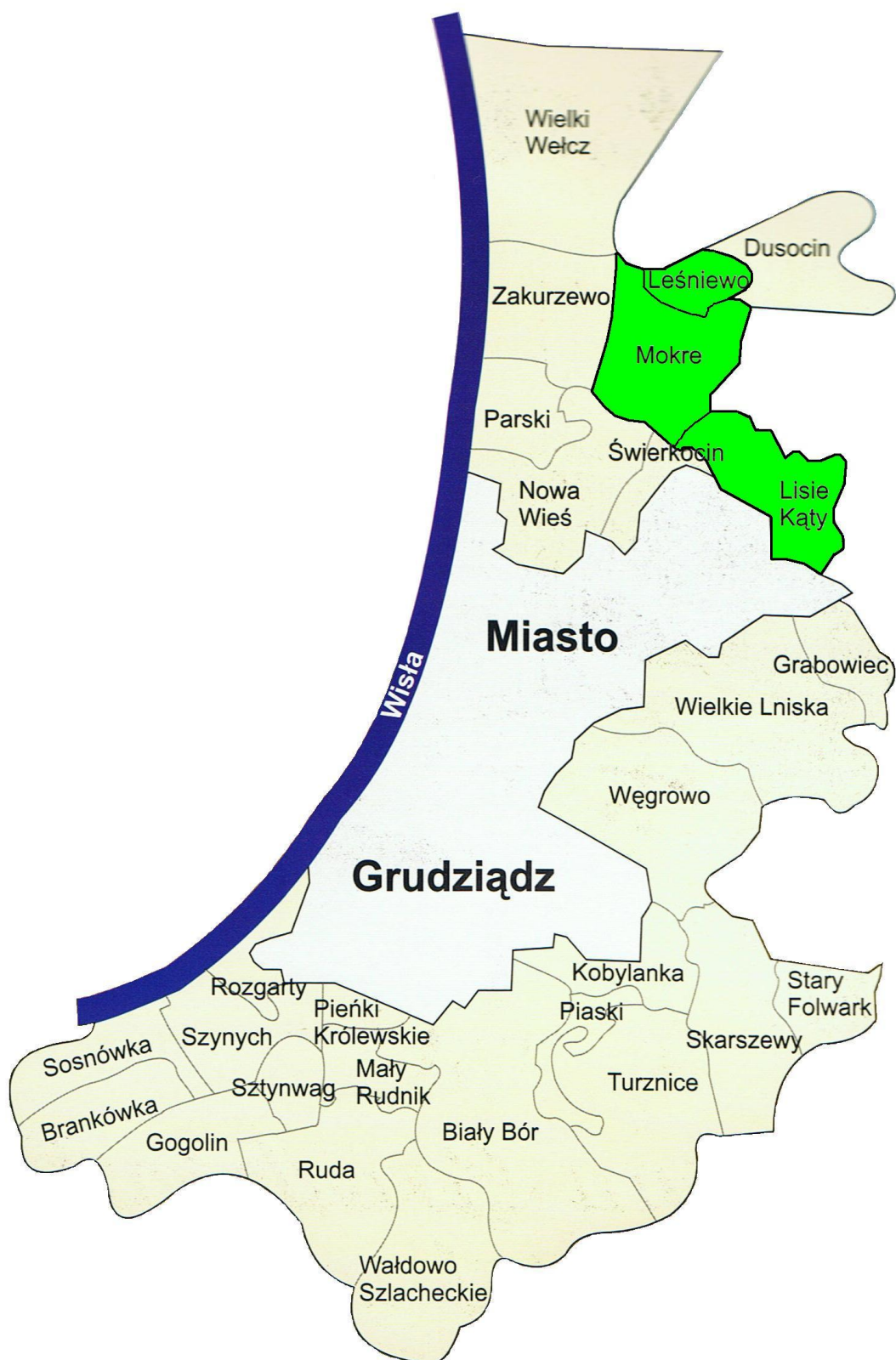
2.2 Mapa Województwa Kujawsko–Pomorskiego z podziałem na powiaty

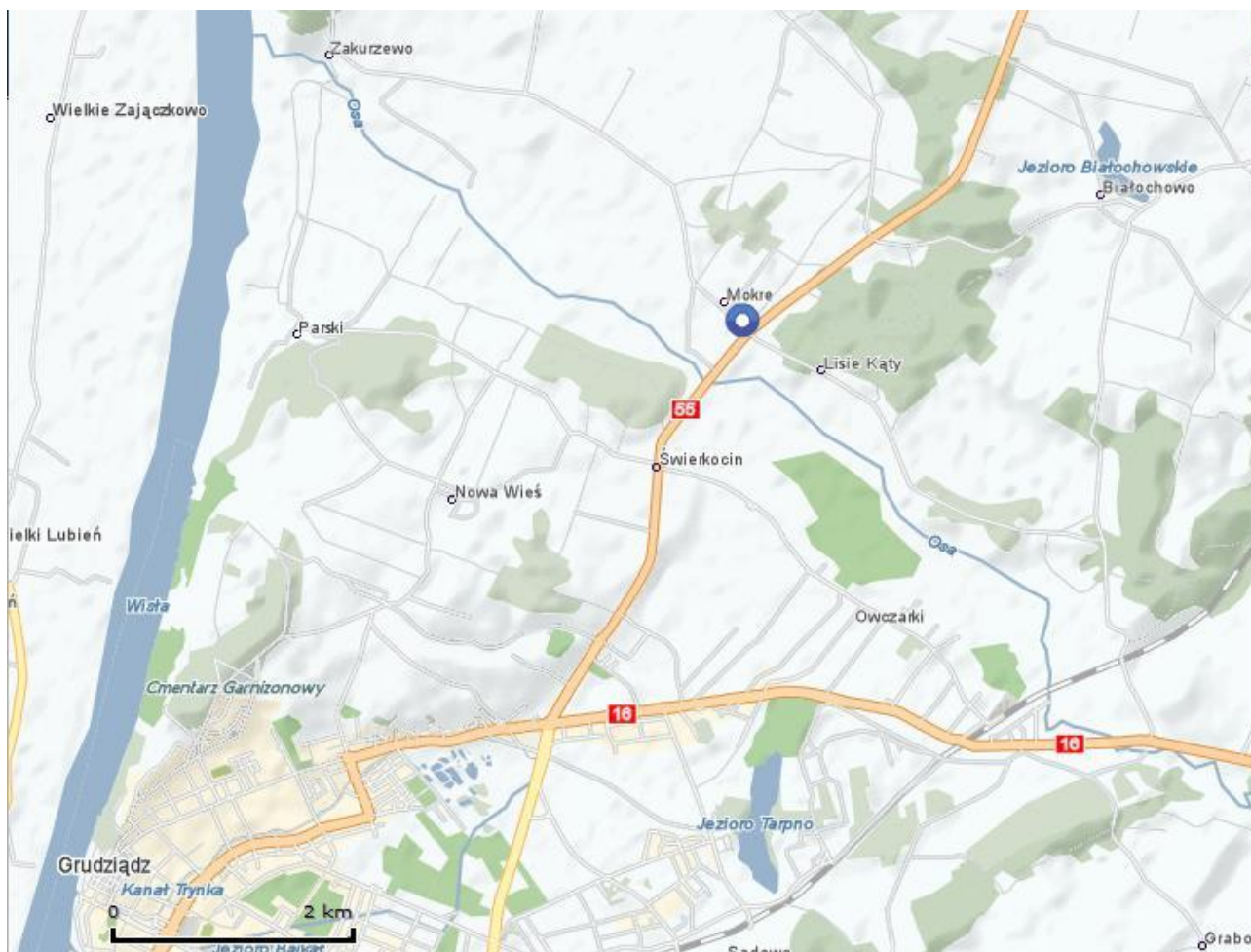
2.3. Mapa Powiatu Grudziądzkiego z podziałem na gminy

2.4. Mapa Gminy Grudziądz z podziałem na sołectwa

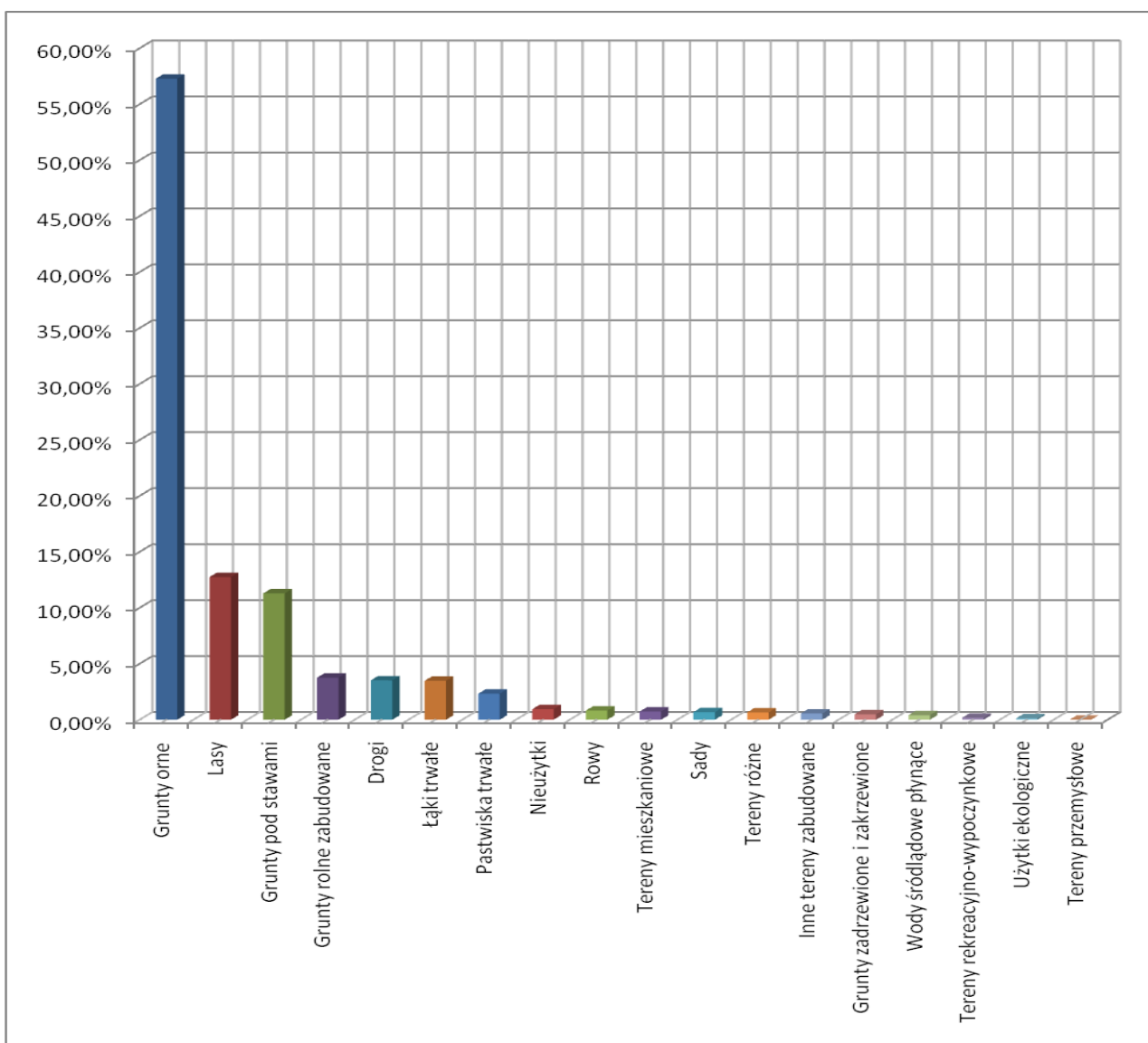
3. Powierzchnia Sołectwa Mokre

Powierzchnia Mokrego wynosi 863,8927 ha, co czyni je jednym z największych sołectw na terenie Gminy Grudziądz. Najwięcej, bo ponad 57% powierzchni Wsi stanowią grunty orne i zajmują blisko 494,86 ha. Na drugim miejscu uplasowały się lasy o powierzchni 110,1563 ha. Niewiele mniej – 97 ha, zajmują grunty pod stawami. Wysokie miejsce pod względem powierzchni zajmują także grunty rolne zabudowane (32,5022 ha), sieć komunikacyjna (30,3898 ha), łąki (30,0395) i pastwiska (20,1635). Powierzchnia pozostałych użytków waha się od 8 do 0,03 ha, a szczegółowe zestawienie gruntów dla obrębu Mokre przedstawia poniższa tabela i wykres:

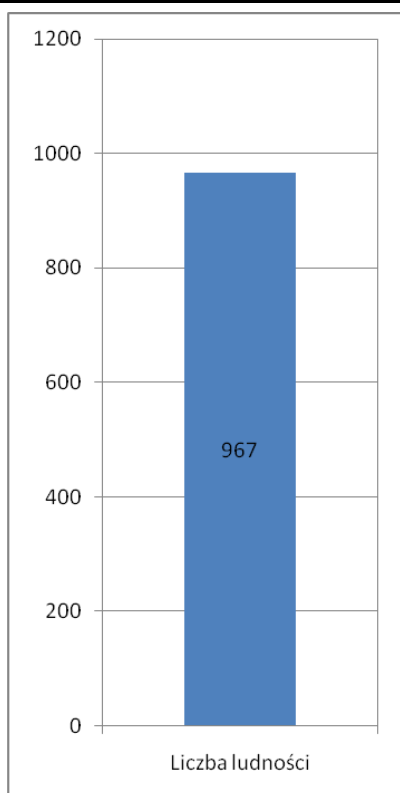
Powierzchnia [ha] z tego:	863,8927	100,00%
Grunty orne	494,8553	57,28%
Lasy	110,1563	12,75%
Grunty pod stawami	97,5300	11,29%
Grunty rolne zabudowane	32,5022	3,76%
Drogi	30,3898	3,52%
Łąki trwałe	30,0395	3,48%
Pastwiska trwałe	20,1635	2,33%
Nieżytki	8,1594	0,94%
Rowy	7,0846	0,82%
Tereny mieszkaniowe	6,3238	0,73%
Sady	5,9021	0,68%
Tereny różne	5,7400	0,66%
Inne tereny zabudowane	4,8226	0,56%
Grunty zadrzewione i zakrzewione	4,2574	0,49%
Wody śródlądowe płynące	3,5000	0,41%
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	1,5800	0,18%
Użytki ekologiczne	1,0400	0,12%

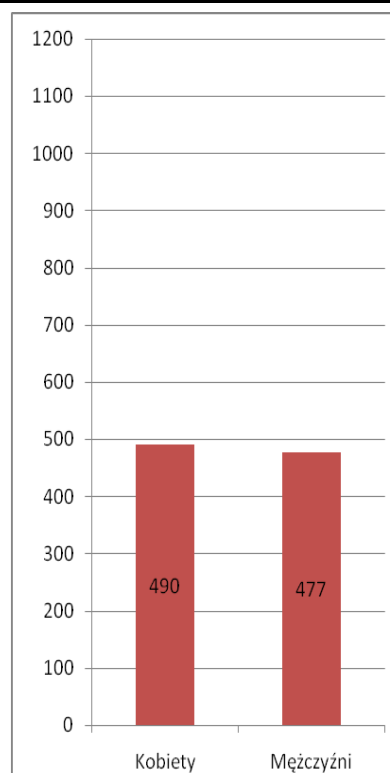
4. Liczba ludności

Mokre jest sołectwem dosyć gęsto zaludnionym. Całe sołectwo (wraz z miejscowościami Lisie Kąty i Leśniewo) liczy 1 109 mieszkańców. Liczba ludności samej miejscowości Mokre na dzień 29.06.2012 r. wynosiła 967 mieszkańców – 490 kobiet i 477 mężczyzn. Stosunek procentowy wynosi: 50,67% kobiety ; 49,33% mężczyźni. Szczegółowe dane z podziałem na kategorie wiekowe przedstawia poniższa tabela oraz wykresy:

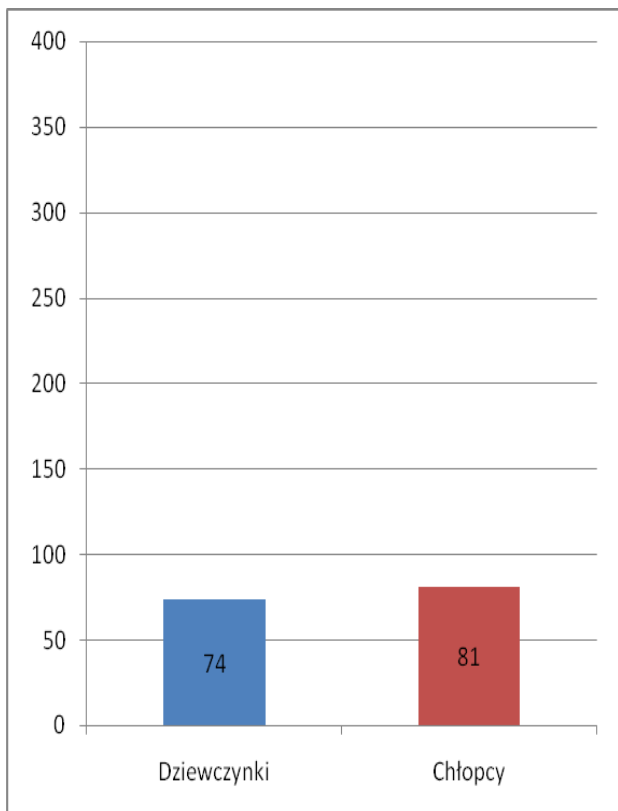
Liczba ludności	Kobiety	Mężczyźni
967	490	477
0 - 13 lat		
Ogółem	Dziewczynki	Chłopcy
155	74	81
14 - 18 lat		
Ogółem	Dziewczęta	Chłopcy
63	31	32
19 i więcej lat		
Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
749	385	364

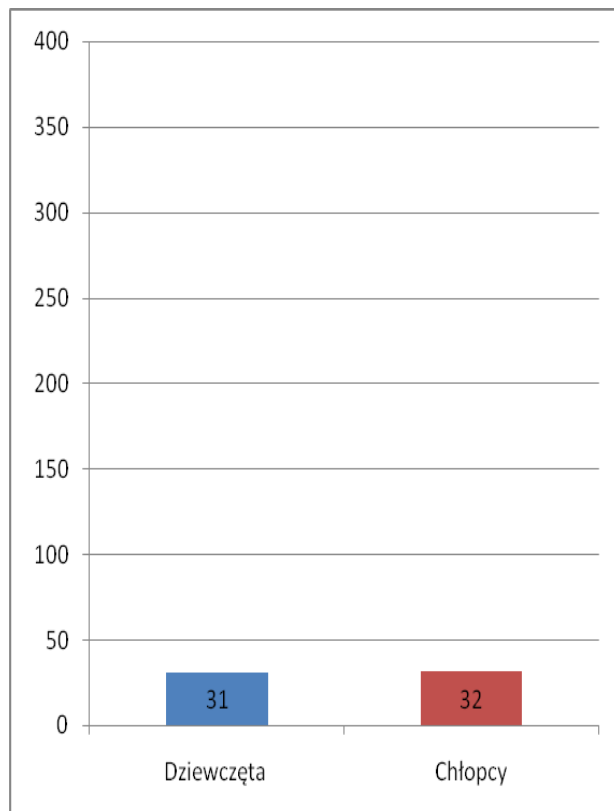
Wykres 1. Całkowita liczba ludności

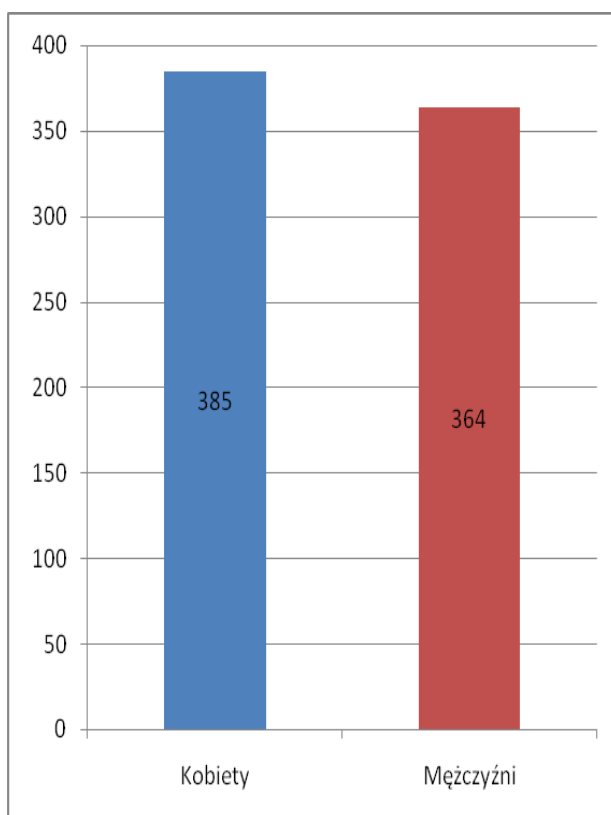
Wykres 2. Całkowita liczba kobiet i mężczyzn

Wykres 3. Ogółem dziewczynki i chłopców 0-13 lat

Wykres 4. Ogółem dziewcząt i chłopców 14-18 lat

Wykres 5. Ogółem kobiet i mężczyzn 19 i więcej lat

5. Historia miejscowości Mokre

Wieś Mokre jest jedną z najstarszych miejscowości powiatu grudziądzkiego. Założoną ją w końcu XIII wieku. Własność Zakonu w komturstwie grudziądzkim, po raz pierwszy wymieniona w dokumentach źródłowych w 1323 roku. Dawne nazwy: 1323 Mucker, Mockere, Mockeraw, Mocker, 1570 Mokre, niem. Mockrau. Po zaginięciu pierwszego dokumentu lokacyjnego komtur grudziądzki Sieghard von Schwarzburg wystawił w 1324 roku nowy przywilej i tym samym powiększył w nim obszar wsi z 30 do 39 włók: do pierwotnego obszaru 30 łanów dodał 7 łanów bagien, do sołtysa należało 5 i 1/2 łana z obowiązkiem służby konnej na wezwanie Zakonu. W tymże roku wzmiankowana była również parafia, której przypuszczalnie proboszczem był kanonik Kwidzyński Jan von Mockir. Uposażenie kościoła parafialnego wynosiło 6 łanów. Po bitwie pod Grunwaldem szkody poniesione przez Mokre były znaczne. W 1438 r. wieś, własność Zakonu, obejmowała 19 i 1/2 łana, w tym do sołtysa należały 4 łany. W 1505 r. wymieniona jest karczma należąca do Stefana Króla. W 1565 r. wieś była własnością królewską w starostwie grudziądzkim i liczyła 29 łanów, w tym 4 i 1/2 łanów sołtysich, 6 łanów kościelnych, 18 i 1/2 łanów chłopskich. Istniejąca we wsi karczma nazywała się Osa. W późniejszych latach tj. 1628 roku wieś ponownie poniosła straty w wyniku najazdu szwedzkiego. W 1662 r. do wyludnionej wsi sprowadzono osadników holenderskich. Wg lustracji starostwa grudziądzkiego z 1765 r. na podstawie długoterminowych kontraktów (na 40 lat) w dzierżawie było 21 włók i 15 mórg. Z topografii Goldbecka z 1789 roku wiadomo że Mokre było wsią królewską z kościołem katolickim o 24 dymach.

W czasie zaboru pruskiego odbywały się często w Mokrem rewie wojskowe, na których przebywali królowie pruscy, m.in. Fryderyk Wielki, Fryderyk Wilhelm II, Fryderyk Wilhelm III z małżonką Luizą. Na ich przyjęcie został wybudowany jednopiętrowy budynek. W 1830 r. w Mokrem było

sołectwo, karczma, młyn, probostwo, 11 gburskich posiadłości w wieczystej dzierżawie i dwie szkoły. Dotychczasowi dzierżawcy zostali uwłaszczeni w 1833 r. Mieli jednak obowiązek stawiania podwód przy budowaniu młyna i śluzy w Kłodce. W 1886 roku w Mokrem, które obejmowało obszar 2 680 mórg, było 68 budynków, 35 domów mieszkalnych. Mieszkało 300 ewangelików i 79 katolików. We wsi był kościół parafialny rzymsko-katolicki i szkoła katolicka, zaś najbliższa stacja pocztowa w Grudziądzu.

W 1903 r. gmina ewangelicka wybudowała we wsi kościół, dom pastora, dom starców i salę zebrań na gruncie ofiarowanym na ten cel przez Karola Horsta, jednego z największych posiadaczy ziemskich. Ostatnimi właścicielami tego majątku, w 1939 r. liczącego 125,0 ha obszaru byli synowie Willy Horsta. Do przodków W. Horsta należał Jerzy Zick, syn Michała, dzierżawiącego grunty w Mokrem na podstawie kontraktu z 1765 r. Obecnie kościół wraz przyległościami został przejęty przez parafię rzymsko-katolicką. Przynależność do parafii: katolickiej i ewangelickiej w Mokrem.

Liczba domów mieszkalnych i mieszkańców wg danych spisowych z lat:

- 1868 – 35 domów mieszkalnych i 379 mieszkańców (kat. 79, ewang. 300),
- 1905 – 45 domy mieszkalne i 379 mieszkańców (kat.135, ewang. 243, żyd. 1),
- 1921 – 45 domy mieszkalne i 327 mieszkańców (kat.129, ewang. 198).

W 1924 roku wieś ucierpiała w wyniku powodzi wiosennej. Z tego powodu straty poniosło 6 gospodarzy. W roku 1931 Mokre miało powierzchnię 696,6 ha, mieszkało w nim 388 osób. Poczta, parafia ewangelicka i katolicka oraz szkoła były na miejscu, zaś posterunek Policji Państwowej – w Małym Tarnie. Stacja kolejowa w Owczarkach oddalona była o ok. 5 km. Sołtysem był Konstanty Holc. W roku 1944 wieś miała powierzchnię 699,1 ha i liczyła 422 mieszkańców. W roku 2000 w Mokrem mieszkało 826 osób, a wieś zajmowała

6. Struktura przestrzenna miejscowości Mokre

Miejscowość Mokre położona jest w północnej części Gminy Grudziądz, na podmokłych terenach Basenu Grudziądzkiego, w odległości ok. 7,5 km na północy wschód od centrum Grudziądza. Usytuowana jest przy drodze krajowej nr 55 relacji

Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz – Stolno (rys.3).

Wieś obiegają dwie drogi powiatowe: biegnąca przez centrum wsi droga powiatowa nr 1351C relacji Mokre – Zakurzewo (rys.4) oraz wysunięta bardziej na północ droga powiatowa nr 1350C relacji Mokre – Wielki Wełcz (rys.5), od których rozchodzą się drogi gminne. Nie ma jednak wyodrębnionych konkretne ulic o własnych nazwach. Zabudowania w typie rzędówki skupione są po obu stronach drogi powiatowej nr 1351C.

Forma zabudowy zwarta i rozproszona. Formę zwartą stanowią głównie osiedla domków jednorodzinnych zlokalizowanych w obrębie drogi powiatowej i krajowej. Formę rozproszoną zaś stanowią gospodarstwa rolne.

Rys.3

Rys.4

Rys.5

Rys.6

równinny bogaty w zarośla (rys.6). Tam też krajobraz stanowią przede wszystkim pola uprawne i lasy. Grunty orne wynoszą ponad 494 ha. Obszar zalesiony zaś wynosi 110,1563 ha, z czego 35,02 ha stanowią lasy prywatne.

W ostatnim czasie w Mokrem zrealizowanych zostało kilka dużych inwestycji. W ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011 zrealizowano

Rys.7

współfinansowany ze środków budżetu państwa projekt pn. „Przebudowa systemu komunikacyjnego w miejscowości Mokre na odcinku drogi gminnej nr 40109C Mokre–Wieś do drogi 1350C, 40312C Mokre–Mokre o długości 2 165,12 mb” (rys.7). Całkowita wartość inwestycji wyniosła 3 000 206,01 zł, z czego udział własny Gminy Grudziądz wyniósł 1 500 403,03 zł.

Rys.8

Plac zabaw zlokalizowany w centrum wsi (rys.8) został wybudowany w całości ze środków sołeckich.

Rys.9

W 2011 roku został przeprowadzony gruntowny remont Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Mokrem (rys.9). Realizacja projektu odbyła się w całości z budżetu gminy. Za kwotę 500 000 zł gruntownie wyremontowano i zmodernizowano ośrodek zdrowia.

Przebudowano m.in. gabinety lekarskie, rejestrację, poczekalnię, a także przystosowano istniejące powierzchnie znajdujące się na piętrze budynku do celów administracyjnych. W całości wymieniono stolarkę okienną i drzwiową oraz docieplono budynek. Wejście do ośrodka wyposażono w podjazd dla osób niepełnosprawnych.

W dniu 22 grudnia 2011 r. nastąpił odbiór techniczny hali sportowej przy Zespole Szkół im. „Ks. Jana Twardowskiego” w Mokrem. Budowa kosztowała 3 783 678,00 zł z czego 27,7% środków pochodzi z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

We wsi wybudowano również sieć wodociągową i kanalizacyjną. Projekt obejmował także miejscowość Świerkocin. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 4 000 000,00 zł z czego ze środków EFRROW dofinansowanie wynosi 1 300 000,00 zł. Projekt był realizowany w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, Oś 3 Odnowa i Rozwój Wsi, działanie 3.3. „Podstawowe Usługi dla Gospodarki i Ludności Wiejskiej”.

Ponadto zmodernizowana została droga powiatowa nr 1351C relacji Mokre – Zakurzewo oraz wybudowana została linia oświetlenia drogowego.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Zasoby przyrodnicze

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991r. (Dz. U. Nr 114, poz. 492, ze zm.), obszar chronionego krajobrazu obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów i ich zagospodarowanie powinno

Rys.10

zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. W przypadku naszej gminy dotyczy to głównie znacznej powierzchni lasów, m.in. w rejonie Mokrego (rys.10), które stanowią jeden z najważniejszych zespołów przyrodniczych w gminie Grudziądz i objęte są szczególną ochroną (Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa NR 252 z dnia 24 grudnia 1996 r.). Większość tych lasów zaliczana jest równocześnie do kilku kategorii ochronności, m.in. glebochronnych i wodochronnych. Powierzchnia lasów w Mokrem wynosi 110,1563 ha, z czego 35.02 ha to lasy prywatne. Pod względem typów siedliskowych dominuje bór świeży, w którym przeważa sosna z nielicznym udziałem brzozy brodawkowatej, świerka i dębu szypułkowego. Podszyt nie jest bogaty, w przeciwieństwie do runa, w którym występuje m.in. borówka czernica i brusznica. Mniejsze powierzchnie zajmuje bór mieszany, który występuje na żyzniejszych piaskach gliniastych o nieco lepszych warunkach uwilgocenia. W skład drzewostanu wchodzi: sosna, dąb, grab i brzoza brodawkowata. Podszyt jest bogaty, składający się m.in. z leszczyny, kruszyny, jarzębiny.

Naturalne zespoły roślinne występują również w podmokłych obniżeniach, przy czym jest to roślinność wodna, bagienna i torfowa.

Szczególnym walorem przyrodniczym jest park krajobrazowy „Strefa krawędziowa doliny Wisły” położona na obszarze Gminy Grudziądz, obejmująca swym zasięgiem także tereny Mokrego (5,54 ha), z bogatym zespołem roślin i krzewów odznaczającym się mieszanym drzewostanem. Na obszarze tym znajdują się Góry Łosiowe (rys.11) z najwyższym wzniesieniem – 88 m. – oraz kilka głazów eratycznych – pozostałość działania lodowca.

Walory krajobrazowe Mokrego wzbogacają również pomniki przyrody, które są cennymi i osobliwymi obiektami przyrodniczymi podlegającymi ochronie. Takim pomnikiem przyrody w Mokrem jest nisza źródłiskowa (źródłowa), źródłisko w obniżeniu terenowym wśród lasu z przewagą sosny o powierzchni 0,66 ha, położona na obszarze należącym do Leśnictwa Białochowo, Nadleśnictwa Jamy.

Inną formą szczególnej ochrony zasobów przyrody objęto użytki ekologiczne (rozporządzenie Wojewody Toruńskiego nr 10/98 z dnia 15.05.1998 roku w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego - Dz. U. Woj.Tor. Nr 16 poz.88). W Mokrem ich obszar wynosi 1,04 ha.

W części północnej analizowanego obszaru, rzeźbę terenu ożywia ujściowy odcinek doliny Osy, która oddziela wysoczyznę morenową od Kępy Fortecznej. Dolina Osy jest tu szeroka, o małym spadku, z zaznaczonymi fragmentami teras Wisły. Dla zabezpieczenia doliny Osy przed zalaniem wodami cofkowymi, zbudowano w 1957 r. wały wsteczne, ciągnące się od Zakurzewa do nasypu szosy Grudziądz – Malbork. W 1998 r. usypano na nowo

wał lewy, a w 1999 r. prawy, o rzędnej koron 23,05 m. n.p.m. Wały te mocno zwężają dolinę rzek co zagraża ich przerwaniem przy wielkiej wodzie.

Rys.12

Płynąca w północnej części gminy rzeka Osa (rys.12) – prawobrzeżny dopływ Wisły – jest drugim największym ciekim na terenie Gminy Grudziądz. Pełni ona również funkcję regulując stan wód opadowo – gruntowych. Powierzchnia dorzecza Osy wynosi 1'605 km², a

długość rzeki – 103 km. Rzeka bierze swój początek z jeziora Perkun (woj. Warmińsko – Mazurskie). W dolnym odcinku, na 10,7 km przed ujściem, spiętrzona jest jazem, gdzie następuje rozdział wód. Część z nich odpływa naturalnym korytem, uchodzi do Wisły pod Zakurzewem. Część natomiast kierowana jest do Wisły kanałem Trynka, poprzez jezioro Tarpno i miasto Grudziądz. Jej średni spadek wynosi 0,86%, współczynnik rozwinięcia rzeki wynosi 1,16 i doliny 1,66. Reżim hydrologiczny rzeki określa się jako nie wyrównany z wezbraniem letnimi, a typ zasilania jako deszczowo – gruntowo – śnieżny. Osa na przeważającej długości, silnie meandrując, płynie w głęboko wciętej dolinie, przyjmując większe i mniejsze dopływy. Największym

Rys.13

lewostronnym dopływem jest Lutryna, a prawostronne dopływy stanowią rzeki: Gardeja (Gardęga), Pręczawa i Łasinka. Zlewnia Osy ma charakter typowo rolniczy.

Ponadto na terenie Mokrego występują stawy rybne (rys.13) o łącznej powierzchni 86,00 ha i objętości 1 290,00 tys. m³. Stanowią one nie tylko walor krajobrazowy, ale

odgrywają także ważną funkcję zabezpieczającą przed powodzią. Mianowicie, jedną z form zapobiegania powodziom jest retencja, czyli możliwość magazynowania wód powierzchniowych. Modernizacja kompleksów stawów rybnych pozwoli na częściowe wykorzystanie obiektu na rzecz tzw. „małej retencji”. Jej wielkość wyniesie $V=150$ tys m^3 . W skład obiektu wchodzi: pompownia i ujęcie na rzece Osie (jaz kozłowy). Aktualnie prowadzone są prace projektowe modernizacji urządzeń wodnych obiektu.

2. Dziedzictwo kulturowe

2.1. Obiekty o wartościach historycznych

Niewątpliwym walorem kulturowym stanowiącym o tożsamości wsi jest kościół parafii rzymsko – katolickiej pw. Wniebowzięcia NMP (rys.14), murowany, wpisany do rejestru zabytków decyzją Nr A/174/84 z dnia 13.07.1936 r. Zbudowany

Rys.14

Rys.15

został w początkach XIV wieku przez Krzyżaków, spalony przez Szwedów, następnie odbudowany w latach 1641 – 1650. Niegdyś kościół pełnił funkcje obronne przed najazdami pogańskich plemion z północy. We wnętrzu kościoła (rys.15) znajduje się ołtarz główny, wczesnobarokowy, z około 1641 roku, oraz obraz Matki Boskiej Mokrzańskiej.

Również z tego okresu pochodzi obraz przedstawiający św. Jana Chrzciciela i płaskorzeźba z wizerunkiem Aarona. Ciekawa jest rzeźba św. Anny z Marią na kolanach z przełomu XIV i XV wieku oraz zabytkowa ambona drewniana z 1650 roku, zdobiona siedemnastoma olejnymi obrazami, ufundowana przez chłopów z Zakurzewa. Oryginalna pod względem kompozycyjnym jest monstrancja z ostatniej ćwierci XII wieku i kielich z około połowy XVII wieku. Przy kościele rosną trzy lipy, kasztanowiec i klon zwyczajny – skupienie pięciu drzew.

W miejscowości Mokre znajduje się także zespół dworski – parkowy złożony z okazałego, murowanego budynku mieszkalnego – dworu nr 43 (rys.16), zbudowanego w końcu XIX wieku, z relikdami niewielkiego założenia ogrodowego z tegoż czasu,

Rys.16

a także zespołu murowanych budynków gospodarczych z końca XIX wieku, usytuowanych po południowej stronie dworu. Zespół o znacznych walorach historycznych i krajobrazowych (dominanta architektoniczna), postulowana restytucja parku z odtworzeniem zieleni wysokiej w celu podkreślenia wartości krajobrazowych zespołu. Niestety do dnia dzisiejszego zachował się tylko dworski budynek mieszkalny nr 43 – zwyczajowo nazwany „Belwederem”.

Ponadto w ewidencji konserwatorskiej widnieją również:

- Kościół parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP, murowany, z pocz. XIV w., odbudowany w latach 1641–1650, będący centrum życia religijnego mieszkańców wsi;

- Plebania parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP (rys.17), murowana, pochodząca z XVIII/XIX w., odnowiona pełni swoją funkcję do dnia dzisiejszego;

Rys.17

- Organistówka przy kościele pw. Wniebowzięcia NMP (rys.18), murowana, z końca XIX w.
- Szkoła podstawowa, ob. punkt biblioteczny, murowana, z końca XIX w., odnowiona i rozbudowana pełni swoją rolę do dnia dzisiejszego;

Rys.18

- Dwór, nr 43, murowany z końca XIX w., zwyczajowo nazwany „Belwederem”;
- Budynek gospodarczy w zespole dworskim, przy domu nr 43, murowany, z końca XIX wieku, obecnie już nieistniejący;
- Dawna karczma, murowana, z XIX/XX wieku, nie zachowała się do dnia dzisiejszego;
- Kościół ewangelicki (rys.19), od 1984 filialny pw. Miłosierdzia

Rys.19

Bożego parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP w Mokrem, murowany z 1870 r.;

Rys.20

Rys.21

Rys.22

Rys.23

- Dawna pastorówka (rys.20), nr 20, murowana, z 1870 r.;
- Leśniczówka "Białochowo" (rys.21), murowana, pochodząca z końca XIX wieku;
- Budynek gospodarczy przy leśniczówce "Białochowo", murowany, z końca XIX wieku;
- Dom nr 52 (rys.22), murowany, z przełomu XIX/XX wieku, wł. Kazimierz Piernicki, Kazimierz Kurkowski;
- Budynek Poczty (rys.23), murowany, z końca XIX wieku, w którym obecnie znajduje się także punkt apteczny, biblioteka gminna oraz mieszkania;

We wsi znajdują się także dwa nieczynne cmentarze postulowane do wpisu do rejestru zabytków:

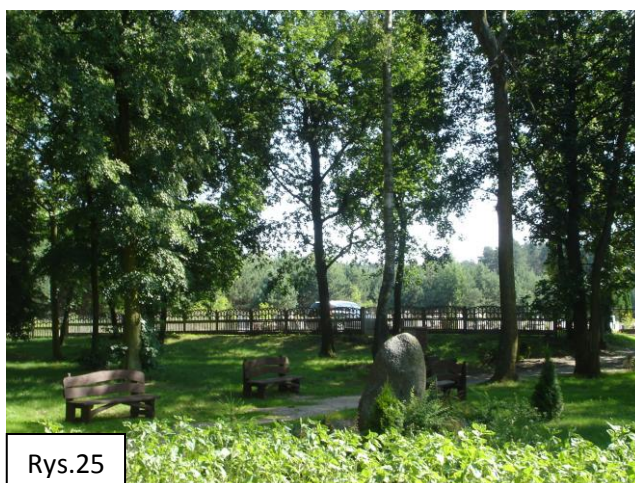
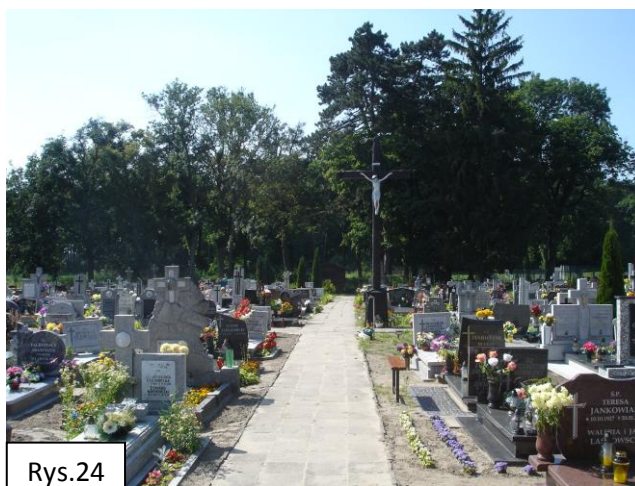
- Cmentarz przykościelny parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP, założony w XIV w., nieczynny. Zachowane murowane ogrodzenie cmentarza, nagrobek proboszcza z 1899 r., nieliczne

drzewa, wśród których znajduje się lipa o rozmiarach pomnika przyrody;

- Cmentarz ewangelicki, założony w poł. XIX w., nieczynny. Zachowały się jednak czytelne granice pierwotnego układu przestrzennego, zachowane murowane mauzoleum rodziny Borsch z 1881 r., nagrobek Wilhelminy Horst z 1867 r., liczne nagrobki z 2 poł. XIX i pocz. XX w., okazały starodrzew (dęby, lipy, klony, robinie) i krzewy lilaka. Ochrona układu przestrzennego, sepulkraliów i starodrzewia z wpisem do rejestru zabytków.

Ponadto we wsi znajduje się czynny cmentarz parafii rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP (rys.24), założony w 2 poł. XIX wieku. Zachowany czytelnie układ przestrzenny alejowo – kwaterowy w pierwotnych granicach (4 kwatery), nieliczne stare nagrobki i drzewa. Ochrona układu przestrzennego, zachowanych nagrobków i drzew bez wpisu do rejestru zabytków. Przy cmentarzu założono Park im. Jana Pawła II (rys.25).

2.2. Stanowiska archeologiczne

Zgodnie z Systemem Ewidencji Stanowisk Archeologicznych przygotowanym przez Oddział Wojewódzki w Toruniu Państwowej Służby Ochrony Zabytków, wyróżniono w Mokrem następujące stanowiska archeologiczne:

Δ Obszar AZP 28-45:

- 1 – Mokre, stanowisko 2 - późne średniowiecze
- 2 – Mokre, stanowisko 3 - późne średniowiecze
- 3 – Mokre, stanowisko 4 - późne średniowiecze
- 4 – Mokre, stanowisko 5 - późne średniowiecze

Δ Obszar AZP 28-46:

- 1 – Mokre, stanowisko 6 - okres lateński, późne średniowiecze

Δ Obszar AZP 29-45:

- 1 – Mokre, stanowisko 7 - późne średniowiecze
- 2 – Mokre, stanowisko 8 - późne średniowiecze
- 3 – Mokre, stanowisko 9 - późne średniowiecze
- 4 – Mokre, stanowisko 10 - wczesne średniowiecze, późne średniowiecze
- 5 – Mokre, stanowisko 11 - późne średniowiecze

3. Obiekty i tereny

Malowniczy krajobraz wsi Mokre (rys.26) oraz liczne lasy poprzecinane wieloma drózkami, sprzyjają pieszym wycieczkom i spacerom. Dla chętnego turysty, czy przyrodnika jest to idealny obszar do wędrówki, fotografii i obserwacji dzikiej przyrody.

W miejscowości Lisie Kąty, wchodzącej w skład sołectwa Mokre, znajduje się Aeroklub Nadwiślański wraz z lotniskiem (rys.27). Jest to idealne miejsce dla każdego miłośnika lotnictwa. Klub podzielony jest na sekcję szybowcową, samolotową,

balonową (rys.28) i modelarską. Oferuje również szkolenia w tym zakresie. Oprócz świetnego położenia geograficznego Aeroklub Nadwiślański posiada dobrą bazę noclegową. Proponowane formy noclegu to: pole namiotowe, Hotel – Internat na 86

miejsc oraz kwatery prywatne.

Uznaje się także za korzystne sąsiedztwo z miastem Grudziądz. Przez Mokre przechodzi droga powiatowa łącząca się z drogą krajową nr 55 relacji Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz – Stolno o dużym natężeniu ruchu osobowo – towarowego, która bezpośrednio przylega do wsi. Do miejscowości dostać się można także linią autobusową.

Ponadto brak jest innych bodźców zachęcających mieszkańców większych ośrodków miejskich ulokowanych niedaleko wsi do czynnego poznawania Mokrego i jego okolic.

4. Infrastruktura społeczna

Rys.29

Głównym obiektem użyteczności publicznej w Mokrem jest Zespół Szkół im. „Ks. Jana Twardowskiego” (rys.29) składający się ze szkoły podstawowej i gimnazjum. Założona w końcu XIX wieku, obecnie odnowiona i rozbudowana posiada bardzo dobrze

wyposażoną bazę dydaktyczną i lokalową oraz nowoczesną pracownię komputerową z nieograniczonym dostępem do Internetu w ramach realizowanego przez gminę projektu pn. „Wioska internetowa – Centrum Kształcenia na odległość na wsiach”.

Obok Szkoły wybudowano nowoczesną halę sportową (rys.30), w której znajdują się 3 boiska do koszykówki, boisko do piłki ręcznej, nożnej i siatkowej. Łączna powierzchnia sali wynosi 1'068 m² oraz 351 m² zaplecza socjalnego. Jest to pierwszy taki obiekt na terenie Gminy Grudziądz.

Rys.30

Mieszkańcy Mokrego mają także zapewniony dostęp do usług medycznych. W Mokrem znajduje się bowiem Wiejski Ośrodek Zdrowia,

świadczący podstawową opiekę zdrowotną, ambulatoryjną, stacjonarną i dochodzącą. Na piętrze zaś znajdują się pomieszczenia administracyjne Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminy Grudziądz.

W Mokrem nie ma jednak Ochotniczej Straży Pożarnej. Najbliższa baza OSP znajduje się w miejscowości Wielki Węlcz oddalonej o ok. 8 km. We wsi działa natomiast agencja pocztowa. Niedzielne nabożeństwa zaś odbywają się w kościele parafii rzymsko – katolickiej pw. Wniebowzięcia NMP.

Rys.31

Jeśli zaś chodzi o obiekty kultury i sztuki, to w centrum wsi, w zabytkowym budynku poczty z końca XIX wieku, usytuowana jest biblioteka gminna. W trakcie roku szkolnego organizowane są w niej wtorkowe zajęcia dla dzieci pt. „Apetyt na czytanie” (rys.31). W

spotkaniach biorą udział dzieci w wieku od 6 do 10 lat. Zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem, a ich celem jest m.in. promowanie czytelnictwa, zachęcanie dzieci do obcowania z książką oraz z kulturą.

5. Infrastruktura techniczna

W Mokrem znajduje się sieć telekomunikacyjna oraz elektryczna. Dzięki temu wszystkie istniejące gospodarstwa domowe posiadają dostęp do sieci energetycznej o mocy zaspokajającej potrzeby mieszkańców.

Wieś jest także zwodociągowana i częściowo skanalizowana. Do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej podłączono większość gospodarstw, co wiąże się z dostarczaniem czystej, zdrowej wody spełniającej wszelkie normy i wymogi.

Brakuje jednak sieci gazociągowej. Część mieszkańców nadal korzysta w celu przygotowywania posiłków z gazu propan-butan dostarczanego w butlach.

Natomiast wywozem odpadów komunalnych zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Miejskich w Grudziądzu, z którym umowę ma podpisaną 197 gospodarstw, a także Miejskie Wodociągi i Oczyszczalnia Sp. z o.o. (52 gospodarstwa). Odpady po procesie segregacji trafiają na wysypisko śmieci w Zakurzewie.

6. Gospodarka i rolnictwo

6.1. Gospodarka

W miejscowości Mokre nie ma żadnych dużych zakładów przemysłowych, ani fabryk. Istnieje za to dość duża liczba drobnych, prywatnych przedsiębiorstw, głównie w branży spożywczo – przemysłowej (rys.32), gastronomicznej (rys.33), budowlanej, elektrycznej, usługowo – handlowej, czy mechaniki pojazdowej.

Z większych zakładów przemysłowych usytuowany jest w sąsiedniej miejscowości – Lisie Kąty – zakład zbierania odpadów inne niż niebezpieczne „SUPERPLAST” oraz odlewnia żeliwa (rys.34).

Rys.32

Rys.33

Rys.34

6.2. Rolnictwo

Na terenie miejscowości Mokre znajduje się 140 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 716,5439 ha, w tym:

- o powierzchni od 0 do 1 ha – 3 gospodarstwa
- o powierzchni od 1 do 2 ha – 52 gospodarstwa
- o powierzchni od 2 do 5 ha – 49 gospodarstw
- o powierzchni od 5 do 7 ha – 12 gospodarstw
- o powierzchni od 7 do 10 ha – 4 gospodarstwa
- o powierzchni od 10 do 15 ha – 6 gospodarstw
- o powierzchni powyżej 15 ha – 14 gospodarstw

Rys.35

Teren miejscowości ma charakter przede wszystkim rolniczy i ogrodniczy. Przeważa uprawa zbóż (rys.35) oraz tytoniu (rys.36). Na obszarze Mokrego występuje bardzo dużo gruntów ornych, których łączna powierzchnia wynosi 494,8553 ha. Prawie 23% tych gruntów to grunty

III klasy. Pozostałe to grunty IV klasy – 33%, V klasy – 35% i VI klasy – 9%. Zdecydowana większość tych gleb charakteryzuje się średnią i wysoką zawartością fosforu oraz średnią i niską zawartością potasu i magnezu. Bardzo istotne znaczenie dla oceny jakości i przydatności gleb ma

Rys.36

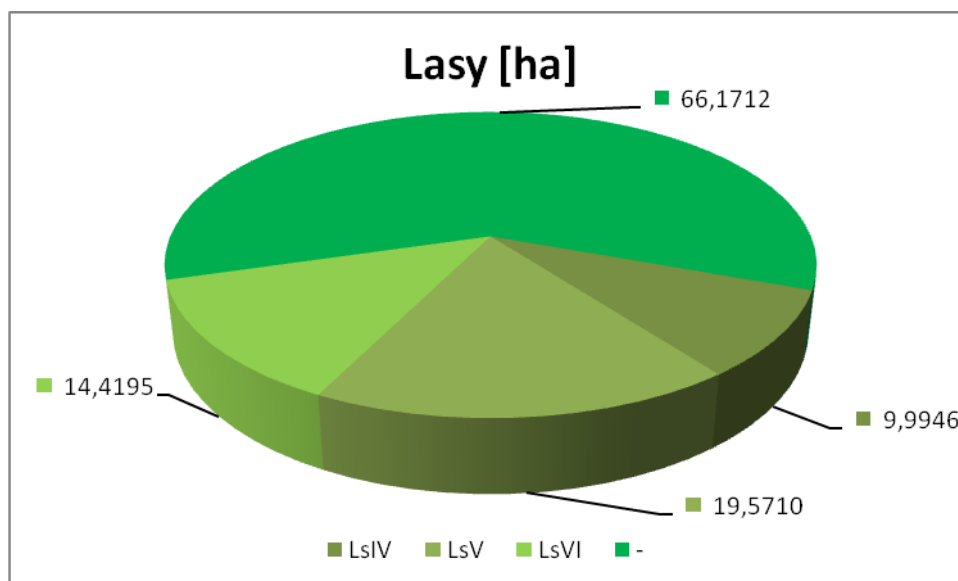
znajomość ich odczynu. W Mokrem przeważają gleby o odczynie obojętnym (28%), oraz kwaśnym (25%) i lekko kwaśnym (24%). Pozostałe to gleby o odczynie bardzo kwaśnym (22%) i zasadowym (1%). Stąd też istnieje konieczność wapniowania aż 53% z nich. Bardziej szczegółowe dane odnośnie zawartości fosforu, potasu, magnezu oraz odczynie gleb przedstawia poniższa tabela:

Gleby w Mokrem	Odczyn					Potrzeby wapniowania					Zawartość														
											Fosforu					Potasu					magnezu				
	b.kw	kw	l.kw.	ob	zas	K	P.	W	O	Z	BN	N	Ś	W	BW	BN	N	Ś	W	BW	BN	N	Ś	W	BW
	22	25	24	28	1	25	14	14	9	38	3	14	41	24	18	16	34	34	10	6	28	27	27	9	9

Odczyn: "b.k." - bardzo kwaśny, "kw" - kwaśny, "l.kw." - lekko kwaśny, "ob." - obojętny, "zas." - zasadowy
 Potrzeby wapniowania: "K" - konieczne, "P" - potrzebne, "W" - wymagane, "O" - obojętne, "Z" - zbędne
 Zawartość: "BN" - bardzo niska, "N" - niska, "Ś" - średnia, "W" - wysoka, "BW" - bardzo wysoka

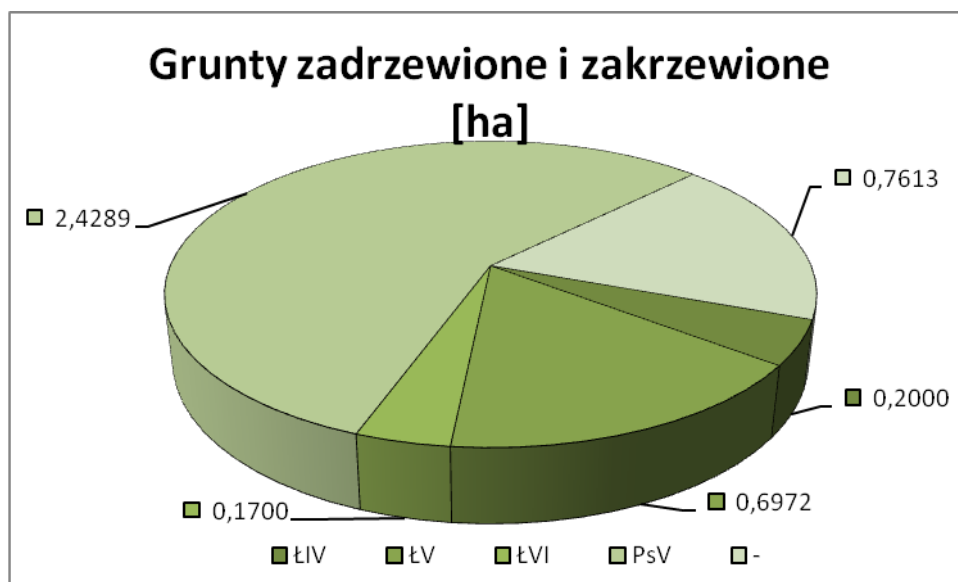
6.3. Klasyfikacja gleb

Lasy [ha]			
LsIV	LsV	LsVI	-
9,9946	19,5710	14,4195	66,1712

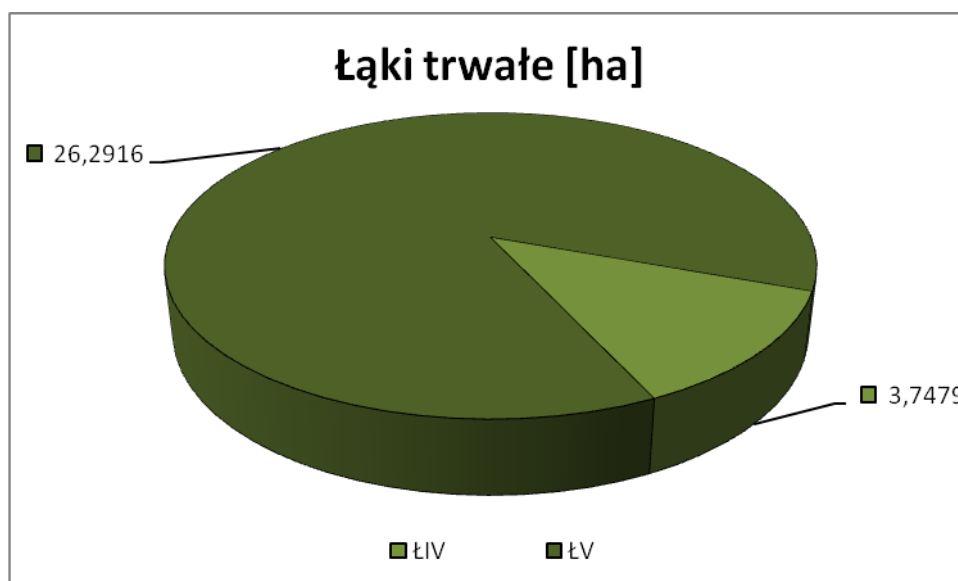

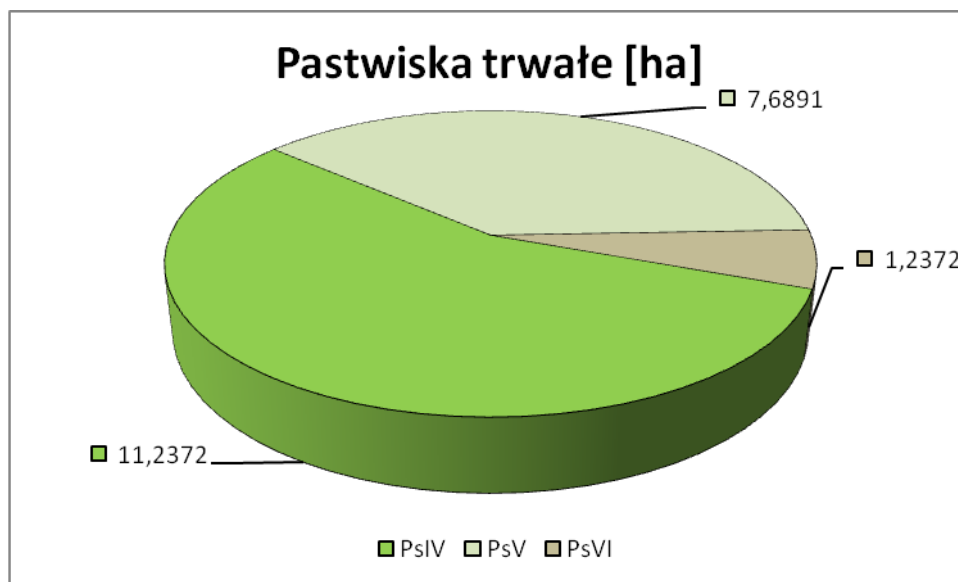
Grunty zadrzewione i zakrzewione [ha]				
ŁIV	ŁV	ŁVI	PsV	-
0,2000	0,6972	0,1700	2,4289	0,7613

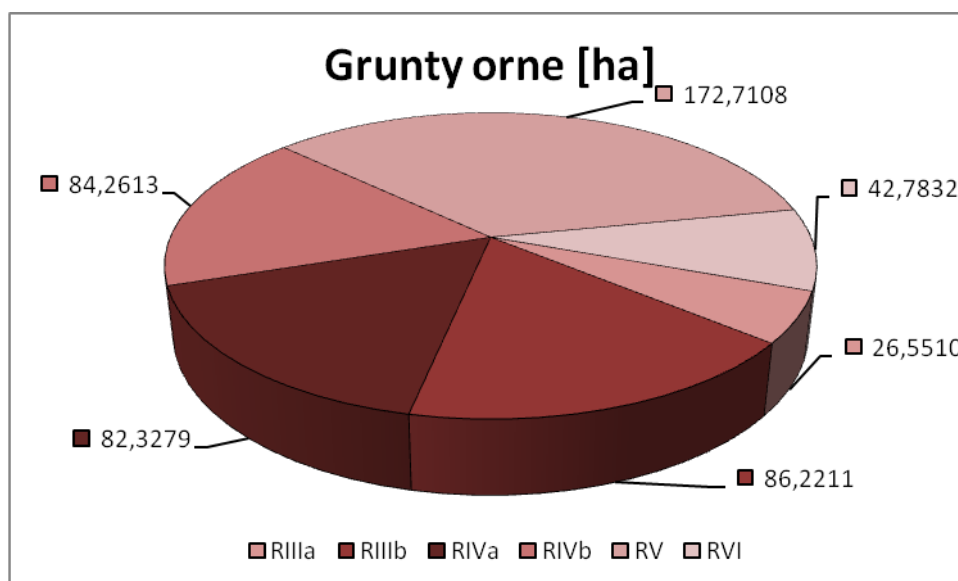
Łąki trwałe [ha]	
ŁIV	ŁV
3,7479	26,2916

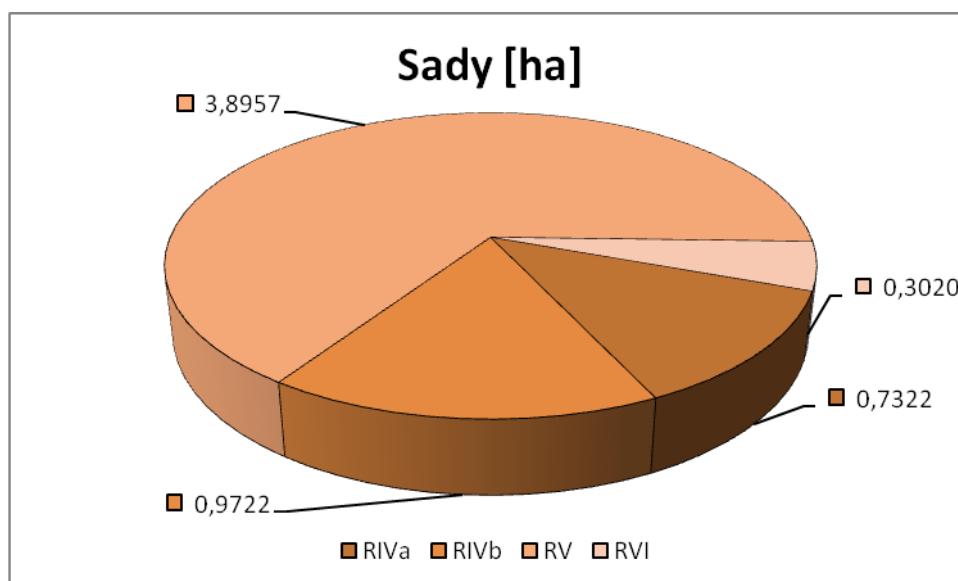
Pastwiska trwałe [ha]		
PsIV	PsV	PsVI
11,2372	7,6891	1,2372

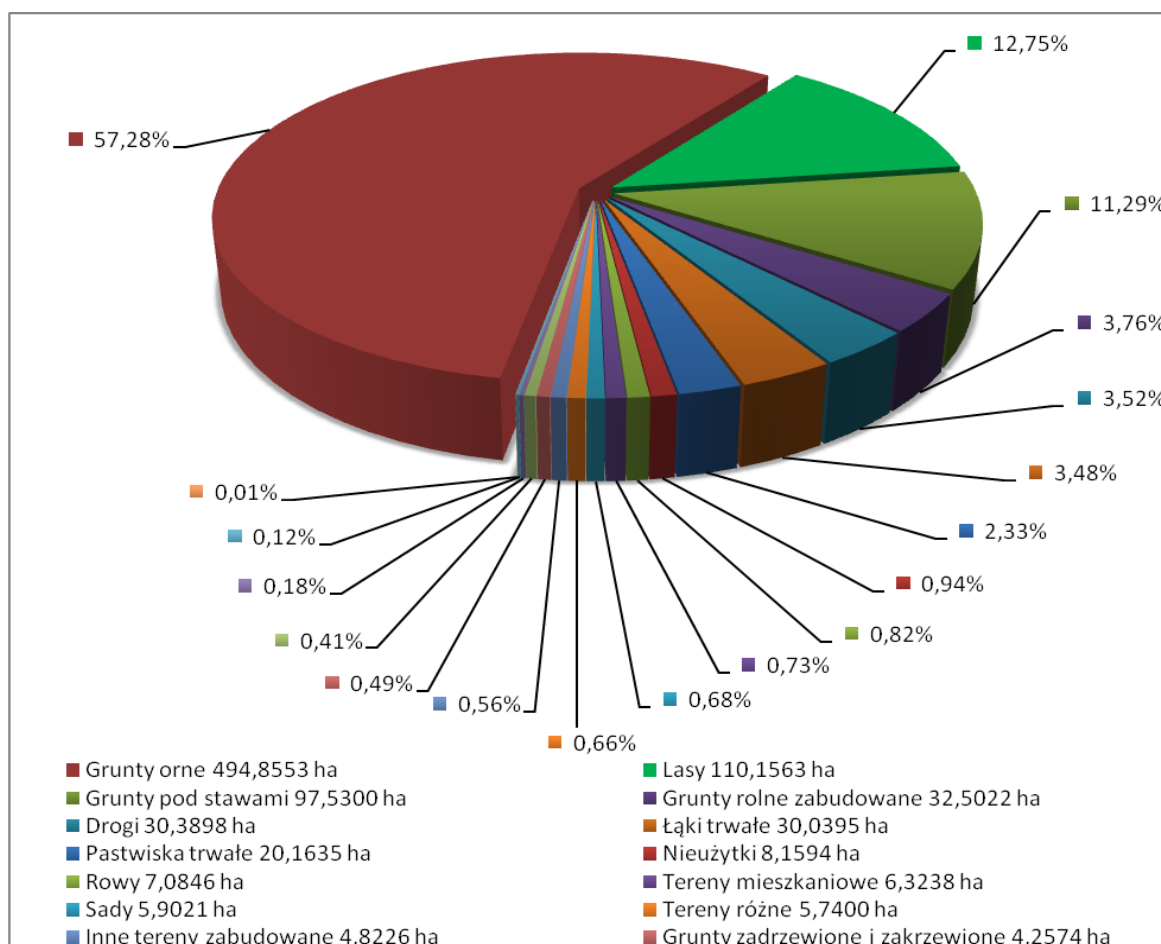
Grunty orne [ha]					
RIIIa	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI
26,5510	86,2211	82,3279	84,2613	172,7108	42,7832

Sady [ha]			
RIVa	RIVb	RV	RVI
0,7322	0,9722	3,8957	0,3020

6.4. Struktura użytków

7. Kapitał społeczny i ludzki

Samorząd miejscowości wspiera zbiórkami miejscowe społeczeństwo i ludność okolicznych wsi. Organizowane są m.in. festyny, pikniki rodzinne, czy dożynki parafialne. Ponadto corocznie z budżetu gminy Grudziądz wydzielane są środki finansowe w ramach podjętej uchwały Rady Gminy z funduszu sołectkiego na bieżącą działalność sołectwa.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Wykorzystanie Analizy SWOT daje możliwość przeanalizowania mocnych i słabych stron sołectwa Mokre wobec stawianych przez otoczenie szans, jak i zagrożeń. Pozwala również na przedstawienie informacji w przestrzennej, uporządkowanej formie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie geograficzne • Sprzyjająca struktura wiekowa mieszkańców • Sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna i telekomunikacyjna • Atrakcyjny pod względem turystycznym teren – parki krajobrazowe • Ścieżka turystyczna z drogą R1 • Dziedzictwo kultu – Sanktuarium Maryjne • Sklepy spożywczo-przemysłowe • Aeroklub Lisie Kąty • Rozgrywki sportowe na szczeblu powiatowym • Oświetlenie części wsi • Bliskość drogi krajowej nr 55 • Tereny pod rozwój budownictwa jednorodzinne	<ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna (brak gospodarstw agroturystycznych) • Brak sieci gazociągowej • Wysokie bezrobocie • Migracja ludzi młodych, wykształconych • Utrudniony dostęp do informacji • Brak dostępu do szerokopasmowego Internetu • Brak inwestorów • Zaniedbana melioracja

<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom edukacji na szczeblu podstawowym i gimnazjalnym • Biblioteka gminna • Wiejski Ośrodek Zdrowia • Apteka 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa Autostrady A1 • Możliwość pozyskiwania środków pomocowych z Programów Unijnych • Wykorzystanie środków strukturalnych Unii Europejskiej • Migracja ludzi z miasta na wieś • Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak stabilnego prawa • Słabość gospodarcza miasta Grudziądz • Brak przychylnego klimatu dla inwestora na poziomie kraju • Brak perspektyw szybkiego wyjścia z bezrobocia w kraju • Brak klarownych programów gospodarczych

Ocenę mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń sołectwa Mokre dokonali sami mieszkańcy wyrażając swoje opinie i uwagi na zebraniach wiejskich organizowanych przez Sołtysa i Radę Sołecką. Wszelkie uwagi, opinie i sugestie zostały przedstawione w powyższej Analizie SWOT, z której jasno wynikają cechy wyróżniające naszą miejscowość spośród innych w gminie, nasz potencjał gospodarczy oraz szanse i bariery.

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć na lata 2012-2019

Lp.	Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram Realizacji	Koszt	Źródło finansowania
1	Budowa miejsc parkingowych wraz z dojazdami, odwodnieniem oraz likwidacja kolizji na działkach 552/2, 550, 545, 142/13, 301 obręb Mokre	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszo-rowerowego na tym odcinku drogi	Mieszkańcy wsi Mokre oraz inni zainteresowani	2013	887 000 zł	Gmina Grudziądz ; PROW 2007 - 2013
2	Modernizacja nawierzchni drogi gminnej nr 40107C i 40108C relacji Mokre - Białachowo	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszo-rowerowego na tym odcinku drogi	Mieszkańcy wsi Mokre i inni użytkownicy drogi	2012	250 000 zł	Gmina Grudziądz ; Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko Pomorskiego
3	Odnowa i konserwacja nieczynnych cmentarzy na terenie sołectwa	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Mieszkańcy wsi Mokre oraz potomkowie osób pochowanych na cmentarzu	2018	40 000 zł	Gmina Grudziądz ; samorząd mieszkańców sołectwa Mokre
4	Organizacja Koła Gospodyń Wiejskich oraz wystawy produktu regionalnego	Tworzenie kół zainteresowań i zachęcanie mieszkańców do uczestnictwa w nich	Mieszkańcy wsi Mokre	2013	20 000 zł	Samorząd mieszkańców sołectwa Mokre
5	Odnowa i konserwacja „Belwederu” – zabytku kultury mokrzańskiej	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Mieszkańcy wsi Mokre	2019	1 500 000 zł	Gmina Grudziądz ; Unia Europejska
6	Modernizacja gminnego boiska sportowego przy placu zabaw	Rozwój sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, zagospodarowywanie wolnego czasu, promocja sportu	Dzieci, młodzież, mieszkańcy wsi Mokre	2013 - 2014	80 000 zł	Samorząd mieszkańców sołectwa Mokre; prywatni sponsorzy

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne

Miejscowość Mokre usytuowana jest w północnej części Basenu Grudziądzkiego, przy drodze krajowej nr 55 relacji Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz – Stolno. Krajobraz wsi równinny, bogaty w pola uprawne i lasy. Teren podmiejski, wzbogacony śródpolnymi i przydrożnymi zadrzewieniami.

W sołectwie Mokre znajduje się sieć telekomunikacyjna, energetyczna, wodociągowa i kanalizacyjna. To w znacznej części przyczynia się do poprawy życia mieszkańców. Brak jest jednak sieci gazociągowej.

Wieś obiegają dwie drogi powiatowe: biegnąca przez centrum wsi droga powiatowa nr 1351C relacji Mokre – Zakurzewo oraz wysunięta bardziej na północ droga powiatowa nr 1350C relacji Mokre – Wielki Welcz, wokół których skoncentrowane jest życie na wsi. W centrum znajdują się również najważniejsze instytucje: Zespół Szkół im. „Ks. Jana Twardowskiego”, hala sportowa, Wiejski Ośrodek Zdrowia, biblioteka gminna, agencja pocztowa, a także apteka. Zakładane w niniejszym „*Planie*” zadania inwestycyjne z pewnością przyczynią się do poprawy warunków życia na wsi oraz w znaczący sposób uatrakcyjnią przestrzeń publiczną miejscowości.

Wśród wymienionych zadań szczególne znaczenie dla mieszkańców wsi ma zakładana w „*Planie*” budowa parkingu osiedlowego w centrum miejscowości. Inwestycja pn. „Budowa miejsc parkingowych wraz z dojazdami i odwodnieniem” jest zdaniem mieszkańców niezbędna. Skupienie bowiem

w centrum wsi w promieniu 300 metrów takich instytucji jak Wiejski Ośrodek Zdrowia, hala sportowa, szkoła podstawowa wraz z gimnazjum, apteka, biblioteka gminna, czy poczta sprawia, że obecna ilość miejsc postojowych, ograniczająca się tylko do 3-4 przy danej instytucji, jest niewystarczająca. Mieszkańcy oraz przyjezdni goście parkują na ulicy, wzdłuż chodnika, a często również na chodniku, łamiąc przy tym przepisy drogowe. To powoduje wiele uciążliwości oraz zmniejszenie bezpieczeństwa tak w ruchu drogowym, jak i pieszo-rowerowym, a w konsekwencji prowadzi do wypadków. Dlatego zdaniem mieszkańców wsi, budowa miejsc parkingowych jest bardzo potrzebna. Droga ma charakter drogi wewnętrznej i służy wyłącznie realizacji celu inwestycji, a mianowicie udostępnieniu mieszkańcom miejsc do parkowania samochodów. Projektowany jednokierunkowy parking wraz z wjazdami i odwodnieniem wykonany będzie z kostki betonowej. Tak więc realizacja inwestycji ma szczególne znaczenie dla mieszkańców wsi i z pewnością przyczyni się do zaspokojenia potrzeb społecznych oraz poprawy ich warunków życia.

Także systematyczne utwardzanie dróg gruntowych oraz modernizacja nawierzchni dróg asfaltowych przyczyni się do poprawy warunków komunikacyjnych oraz zwiększenia komfortu życia mieszkańców.

VI. Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości Mokre jest jednym z najważniejszych elementów odnowy naszej wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach Programów Pomocowych Unii Europejskiej współfinansowanych z Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Mokre zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań, których istotą jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturalną. Zakładane cele „Planu” przewidują wzrost znaczenia naszej wsi poprzez rozwój kultury, sportu, rekreacji oraz infrastruktury.

Marzymy, aby nasza wieś...

...została podłączona do sieci gazociągowej. Pragnęlibyśmy, aby wieś posiadała stałe łącza internetowe, lepszą komunikację z sąsiednimi miastami i gminami, a także miała zmodernizowaną infrastrukturę drogową i turystyczną.

Bylibyśmy szczęśliwi...

...gdyby udało się pozyskać fundusze na rozwój małej przedsiębiorczości w sołectwie Mokre, co pomogłoby w zatrzymaniu zdolnej i ambitnej młodzieży. Chcielibyśmy również zwiększyć dostęp do profilowanych poradni, aby można było uzyskać większe środki na prowadzenie profilaktyki uzależnień wśród młodzieży oraz promowanie wartości pro rodzinnych i pro zdrowotnych.

W oparciu o przeprowadzoną analizę potrzeb mieszkańców głównym ich celem jest dynamiczny i zrównoważony rozwój miejscowości Mokre, poprzez zwiększenie dostępu mieszkańców sołectwa i Gminy Grudziądz do rozwoju nowoczesnej infrastruktury, instytucji kultury oraz szeroko rozumianej komunikacji.